

Περί του Ιωσήφ τού από Αριμαθαίας

Πλησιάζοντας το χριστιανικό Πάσχα, θα ασχοληθούμε με μια μικρή λεπτομέρεια που έχει σχέση με τις μέρες αυτές. Στο βιβλικό κείμενο μετά την σταύρωση του Ιησού εμφανίζεται και στα τέσσερα Ευαγγέλια, ένα πρόσωπο με μικρή δράση, αλλά σημαντική όπως φαίνεται για την ολοκλήρωση του σεναρίου. Ο Ιωσήφ ο από Αριμαθαίας.

Ας δούμε τα σχετικά κείμενα ξεκινώντας από τον αρχαιότερο του Μάρκου:

*“42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὃ ἐστὶ προσάββατον, 43 ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων **βουλευτής**, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν **προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ**, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 44 ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε· 45 καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 καὶ **ἀγοράσας σινδόνα** καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.”*
(Κατὰ Μάρκον, 15: 42).

Εὐσχήμων=ευπρεπής, αξιοπρεπής.

Βουλευτής=Μέλος του Μεγάλου Σανχεντρίν.

Μόνο που ο ευπρεπής αυτός βουλευτής δεν έφερε αντίρρηση στην καταδίκη του Ιησού σε θάνατο, αφού λίγο πριν ο ίδιος Ευαγγελιστής γράφει:

*“64 ἠκούσατε πάντως τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ **πάντες** κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου.”* (Κατὰ Μάρκον, 14: 64). Να σημειωθεί, ότι ο Μάρκος τονίζει νωρίτερα ότι το συνέδριο είχε απαρτία: *“53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ **πάντες** οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς”*.

Σημειώστε ότι, δεν αναφέρει τίνος ήταν ο τάφος που ήταν σκαμμένος στον βράχο και τι σχέση είχε μαζί του.

Ενδιαφέρον έχει εδώ όπως παρατήρησε ο Κωνσταντίνος Θεοδωρίδης, το παράλογο της δυνατότητας αγοράς σεντονιού την επόμενη της μέρας του Πάσχα, δηλαδή της Πρώτης των Αζύμων και μάλιστα νύχτα, που όχι μόνο δεν ανοίγει κανένα μαγαζί, αλλά δεν κουνιέται άνθρωπος στους δρόμους όπως ακριβώς και το Πάσχα.

Ας πάμε τώρα στον Ματθαίο:

*“57 Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος **πλούσιος** ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς **ἐμαθητεύθη** τῷ Ἰησοῦ· 58 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἤτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. 59 καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ ἐν **σινδόνι καθαρᾷ**, 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ **καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ**, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπήλθεν.”* (Κατά Ματθαίον, 27: 57).

Εδώ δεν αναφέρεται ως βουλευτής, αλλά ως πλούσιος και ως μαθητής του Ιησού, άσχετα αν δεν έχει αναφερθεί μέχρι στιγμής πουθενά στα Ευαγγέλια. Επίσης ως πλούσιος είχε τον δικό του τάφο σκαλισμένο και εκεί θα έβαζε τον Ιησού. Συμφωνεί όμως και αυτός με τον Μάρκο, ότι όλοι οι βουλευτές όλοι, συμφώνησαν για την θανάτωση του Ιησού:

*“1 Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον **πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν**”* (Κατά Ματθαίον, 27: 1).

Για το θέμα του σεντονιού τώρα, εδώ ο Ματθαίος που αντιγράφει τον Μάρκο δεν μας λέει ότι το αγόρασε, προφανώς κατάλαβε το άτοπο του Μάρκου. Όπως σχολιάζει και ο Θεοδωρίδης, είχε φαίνεται μερικά καθαρά νεκροσέντονα στην άκρη μήπως χρειαστούν, και να που χρειάστηκε.

Πάμε τώρα στον Λουκά:

*“50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, **βουλευτῆς** ὑπάρχων καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος 51 – **οὗτος οὐ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν** – ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς **προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ**, 52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἤτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, 53 καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξε **σινδόνι** καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος· 54 καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆ, **σάββατον ἐπέφωσκε**”* (Κατά Λουκάν, 23: 50).

Εδώ, έχουμε μια αντίφαση σε σχέση με τους προηγούμενους: Ο Ιωσήφ αναφέρεται ως βουλευτής και αγαθός κι όχι πλούσιος. Για τον λόγο αυτό και ο τάφος δεν αναφέρεται ως δικός του, αλλά το σημαντικό είναι ότι ως βουλευτής είχε αντιδράσει στο συμβούλιο σε αντίθεση με τους προηγούμενους. Αν πάμε τώρα λίγο πίσω, θα δούμε ότι όντως δεν δίνει λεπτομέρειες για την απόφαση, όπως οι δύο προηγούμενοι που συμφωνούν ότι η απόφαση ήταν ομόφωνη:

“1 Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλαῦτο” (Κατά Λουκάν, 23: 1). Ρίχνοντας, μάλιστα, την απόφαση στο...πλήθος και όχι στο συμβούλιο.

Για το σινδόνι έχουμε μια απλή επανάληψη του Ματθαίου.

Τέλος, ο Ιωάννης:

“38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλαῦτον Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλαῦτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἤρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 39 ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη· 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.” (Κατά Ιωάννην, 19: 38).

Δεν τον αναφέρει, επίσης, ως βουλευτή αλλά μαθητή και μάλιστα κρυφό γιατί φοβόταν τους Ιουδαίους, κάτι καινούργιο σε σχέση ακόμα και με τον Λουκά που τον αναφέρει απλώς ως μαθητή. Το μνημείο δεν αναφέρεται τίνος ήταν ιδιοκτησία, το μόνο που λέει ότι ήταν εκεί κενό και αχρησιμοποίητο. Επίσης, δεν μας δίνει πληροφορίες για το πως πάρθηκε η απόφαση του Συνεδρίου:

“28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον” (Κατά Ιωάννην, 18: 28). Αφήνοντάς και αυτός να εννοηθεί το πλήθος.

Παίρνοντας παράδειγμα από τον Κωνσταντίνο Θεοδωρίδη, πρέπει να τονιστούν δύο ακόμα θέματα στα οποία πρωτοτυπεί η αφήγηση του Κατά Ιωάννην. Το πρώτο ότι δεν έχουμε σινδόνι, αλλά οθώνια. Το οθώνια είναι λωρίδες λινού υφάσματος με τα οποία τυλίγουν σώματα νεκρών, είναι προφανές ότι τα οθώνια είναι άλλο πράγμα από σινδόνιον. Εσείς με τι προτιμάτε να τύλιξε τον Ιησού;

Το δεύτερο θέμα είναι η προσθήκη βοηθού, του Νικόδημου (αναφερθείς ήδη στην αρχή του 3^{ου} και στο τέλος του 7^{ου} κεφαλαίου), αλλά και η ασύλληπτη ποσότητα αλόης εκατό λίτρων. Αν σκεφτούμε ότι στο ίδιο Ευαγγέλιο στο 12:3, στο γνωστό χωρίο όπου η Μαρία αλείφει τον Ιησού είχε μόνο ένα λίτρο:

“3 ἢ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου” (Κατά Ιωάννην 12: 3).

Μιλάμε για ένα λίτρο και η ποσότητα θεωρήθηκε μεγάλη από τους μαθητές κυρίως τον σπαγκοραμμένο Ιούδα. Τα 100 λίτρα στην περίπτωση του Αριμαθαίας, θα ήθελαν άμαξα για να μεταφερθούν, δεν συζητάμε φυσικά το πότε αγοράστηκαν. Στον Ιωάννη η μέρα αυτή (σε αντίθεση με τους υπόλοιπους Συνοπτικούς) είναι μέρα Πάσχα που δεν υπάρχει επίσης τίποτα ανοικτό στην αγορά. Φυσικά όλη αυτή η ιστορία έρχεται και σε αντίθεση με τους Συνοπτικούς γιατί αν το σώμα του Ιησού αρωματίστηκε πριν την ταφή, με τόσο πολύ μάλιστα άρωμα, τη νύχμα είχε η επίσκεψη των γυναικών την άλλη μέρα το πρωί για να βάλουν αρώματα, αφού ο τάφος με τόσο άρωμα 100 λίτρων (αντιστοιχεί σε βάρος 25-30 κιλών, επαναλαμβάνω άρωμα), θα μύριζε σε απόσταση εκατό μέτρων έξω από τον τάφο. Να σημειωθεί ότι οι γυναίκες ήταν παρούσες στην Σταύρωση και την Αποκαθήλωση, άρα ήξεραν αν είχε γίνει ή όχι το αρωμάτισμα.

Συμπερασματικά:

Ως προς τον **τίτλο** του λοιπόν έχουμε:

Βουλευτής, δηλαδή μέλος του μεγάλου Σανχεντρίν στους δύο από τους τέσσερις, πλούσιος στον ένα και μάλιστα ιδιοκτήτης του τάφου και τίποτα στον τελευταίο.

Ως προς την **σχέση του με τον Ιησού** έχουμε:

Το σχετικά άοριστο “προσδεχόμενος τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ” στους δύο, μαθητής στον τρίτο, κρυφός μαθητής στον τέταρτο για τον φόβο των Ιουδαίων.

Άλλη μια αντίφαση σε σχέση με τα ιουδαϊκά έθιμα είναι το ότι ο ίδιος ο Εβραίος αυτός ιερέας (για τον Μάρκο και Ματθαίο φυσικά) προσήλθε στον Πιλάτο, δηλαδή στο Πραιτόριο, που ήταν ένα τελείως ακάθαρτο μέρος για τους Εβραίους, πόσο μάλλον για τους ιερείς. Ας δούμε ένα σχετικό κείμενο από τον Ιωάννη: *“28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωί· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ’ ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα.”* (Κατά Ιωάννην, 18:28).

Η επόμενη αντίφαση είναι το **σινδόνι**, στον Μάρκο αγοράζεται την μέρα των Αζύμων που η αγορά είναι κλειστή. Οι Ματθαίος και Λουκάς καταλαβαίνουν την πατάτα και το διορθώνουν, δεν αγοράστηκε αλλά υπήρχε ήδη καβάτζα. Στον Ιωάννη όμως πέρα από την μία μέρα διαφορά που έχει με τους Συνοπτικούς, δεν έχουμε σινδόνι, αλλά οθώνια. Στο Ιωάννη επίσης έχουμε μια τεράστια ποσότητα **μύρου**, που κάνει την επέμβαση των Μυροφόρων στα σενάρια των Μάρκου και Λουκά, άχρηστη.

Είναι προφανές ότι οι αντιφάσεις αυτές κάτι δείχνουν, και δείχνουν ότι ο χαρακτήρας αυτός του σεναρίου είναι επινοημένος όπως και όλο το σενάριο. Ο σκοπός είναι να τοποθετηθεί ο Ιησούς σε ένα λαξευτό τάφο που ήταν φτιαγμένος για έναν πλούσιο και αξιοπρεπή αξιωματούχο, για να κάνει εντύπωση ο τρόπος που θα κλείσει και θα ανοίξει αυτός. Χωρίς αυτόν δεν μπορεί να υπάρξει άδειος τάφος που θα δείξει την υποτιθέμενη Ανάσταση. Οι μυροφόρες επίσης πρέπει να πάνε με μια καλή δικαιολογία για να κάνουν την πιστοποίηση.

Αρχικά να δούμε τι θα ήταν το λογικό. Το λογικό στις σταυρώσεις είναι ότι η θανάτωση είναι αργή και επώδυνη και δεν γίνεται ταφή του τιμωρημένου, αφού ο σκοπός της σταύρωσης ήταν να ατιμαστεί ο εγκληματίας και να μείνει ορατός στους πάντες για συνετισμό για πάρα πολλές μέρες. Η σύμπτωση όμως της απρόσμενης γρήγορης κατάληξης και της ημέρας του Πάσχα, της μοναδικής που θα μπορούσε να κατέβει από τον σταυρό, βοηθάει το σενάριο να ολοκληρωθεί προς την αναμενόμενη Ανάσταση, οπότε έχουμε την αποκαθήλωση και την ταφή. Μόνο που και σε αυτή την περίπτωση το λογικό θα ήταν, να ενδιαφερόντουσαν και να ασχολούντο με την ταφή του, κάποιιοι από το κοντινό περιβάλλον, δηλαδή οι αγαπημένοι μαθητές του ή η οικογένεια του Ιησού, αλλά ευσχήμως όλοι αυτοί δείχνουν εξαφανισμένοι.

Το πρόβλημα ήταν ότι αν συνέβαινε κάτι από αυτά τα δύο, δηλαδή τα φυσιολογικά, δεν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί ένας λαξευτός μεγάλος τάφος, που θα μας έδειχνε όταν βρεθεί άδειος ξεκάθαρα την Ανάσταση. Έτσι εμφανίζεται ένας νέος χαρακτήρας για τον ρόλο αυτό, είναι πλούσιος που έχει μεγάλο λαξεμένο δικό του τάφο που θα κλείσει με μια βαριά πέτρα, κάνοντας αδύνατο να μετακινηθεί με άλλο τρόπο, εκτός αν είναι θαυμαστός.

Εξυπηρετεί όμως ο Ιωσήφ ως Εβραίος ιερέας, μέλος του Σανχεντρίν, αλλά και πλούσιος φυσικά, και άλλον έναν σκοπό: κάποια δήθεν προφητεία στην οποία αυτοί οι “πονηροί” που τον σκότωσαν δηλαδή οι “πλούσιοι” Εβραίοι, αυτοί και θα τον

θάψουν.

“4 οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται....

*8 ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ μου ἤχθη εἰς θάνατον. 9 **καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.**” (Ἰσαΐας 53: 4).*

Κάτι που επιβεβαιώνουν και οι Πράξεις, οι οποίες αγνοοῦν παντελῶς τον εμβόλιμο στα Ευαγγέλια κύριο από την Αριμαθαία που ήταν για κάποιους και μαθητής:

*“27 οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. 29 **ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον**” (Πράξεις, 13: 27).*

Περιττό να πούμε ότι έτσι ξαφνικά ὅπως εμφανίστηκε, δεν ξανακούστηκε ποτέ, εκτός φυσικά από τα...ἀπόκρυφα.

Άλλο ένα στοιχείο εξίσου σημαντικό που προστίθεται στην εξήγηση αυτή, είναι η παντελῶς άγνωστη πόλη Αριμαθαία από την οποία υποτίθεται κατάγεται αυτός ο υποτιθέμενα σπουδαίος Εβραίος. Δεν αναφέρεται ούτε στην Παλαιά Διαθήκη ούτε στα ιστορικά κείμενα της εποχής και της περιοχής. Σήμερα μερικές από τις προτεινόμενες θέσεις που αναφέρονται ως Αριμαθαία είναι οι εξής:

Ramla. Αυτή αν και κτίστηκε το 710 από τον χαλίφη Sulayman ibn Abd al-Malik, την θεώρησαν σαν Αριμαθαία οι Σταυροφόροι.

Nabi_Samwil

Ramathaim-Zophim. Αυτή αναφέρεται σαν Αριμαθαία από τον Petrus Comestor (1100-1179) στην Historia Scholastica.

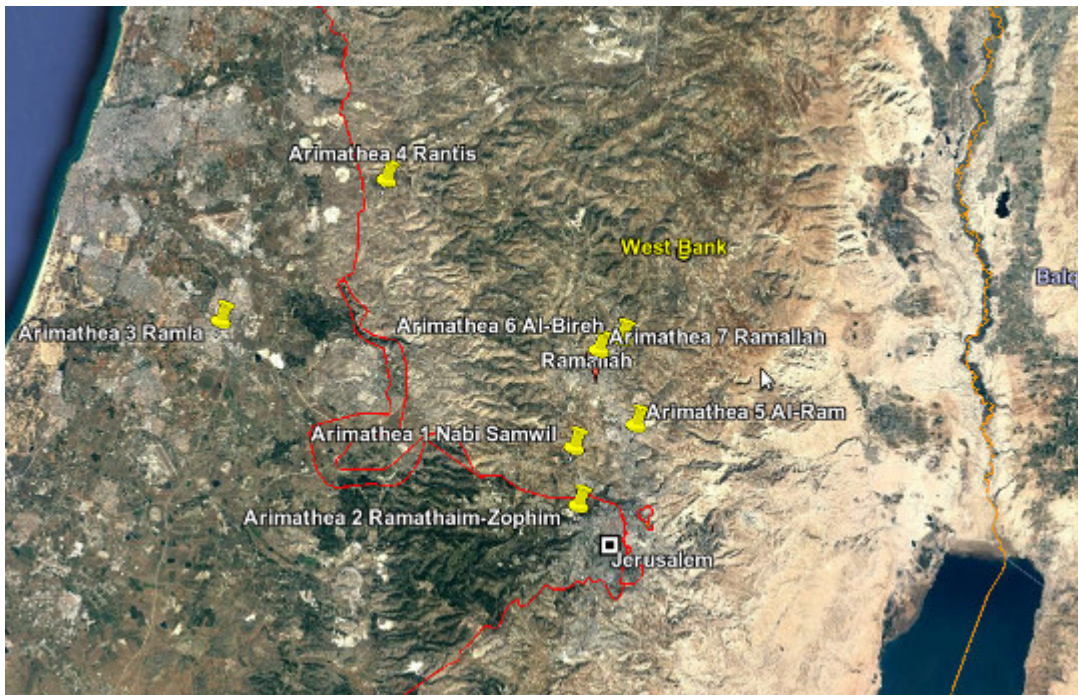
Rantis

Al-Ram

Al-Bireh

Ramallah

Εδώ, είναι και στον χάρτη για να καταλάβουμε τις θέσεις τους.

Ο ιστορικός Richard Carrier στο *Historicity of Jesus*, υποστηρίζει ότι η λέξη “Αριμαθαία” επινοήθηκε στα Ελληνικά, από το Αρι-, πρόθεμα που δηλώνει το άριστο, μαθ, από την μάθηση και την κατάληξη -αία που σημαίνει τοποθεσία, σαν την “πόλη της άριστης μαθητείας”.

Ο Κωνσταντίνος Θεοδωρίδης έχει μία άλλη επίσης ενδιαφέρουσα θεωρία για το όνομα αυτό, που στηρίζεται σε μία παρόμοια σκηνή σταύρωσης τριών ανθρώπων στον Ιώσηπο, βρείτε το βιβλίο του και διαβάστε το είναι εξαιρετικό.

Έχουμε λοιπόν πάλι, ακόμα και σε μια μικρή λεπτομέρεια, κάτι πολύ συνηθισμένο στην χριστιανική βίβλο, δηλαδή αντιφάσεις, προσπάθεια εκπλήρωσης προφητειών και επινοημένη γεωγραφία, στην προσπάθεια συμπλήρωσης του μεσσιανικού μύθου, που κατάφερε να πείσει πολύ κόσμο και να επιβληθεί σε μεγάλο μέρος του πλανήτη μας σαν απόλυτη αλήθεια.

Φιλίστωρ